

Kromě individuálního hodnocení žáků jsou efektivně využívány i další formy prezentace výsledků jejich vzdělávání a uměleckého rozvoje. K nejčastějším patří školní koncerty, výstavy, přehlídky a aktivní podíl na akcích oživujících kulturní a společenský život v místech působení daných škol. Účinným prostředkem podpory prezentace vzdělávacích výsledků je i zavedený systém soutěží a přehlídek, jež jsou pořádány buď přímo jednotlivými školami, anebo ve spolupráci s dalšími partnery. Některé z těchto přehlídek mají dlouholetou tradici, často i celostátní nebo mezinárodní renomé. V pohospitačních rozhovorech učitelé v této souvislosti připomínali užitečnost a podnětnost obzvláště nesoutěžních přehlídek a setkání, majících spíše charakter tvůrčích dílen a kreativních seminářů, na nichž dominuje možnost nesoutěžního srovnání a možné inspirace. Zejména pedagogové z tanečních a literárně-dramatických oborů opakovaně poukazovali na své negativní zkušenosti ze soutěžních přehlídek, z nichž některé mají příliš konfrontační ráz a dominují na nich spíše partikulární zájmy a tendence.

Dlouhodobě se ukazuje, že velmi pozitivní dopad na vzdělávání žáků v ZUŠ má mezioborová spolupráce, na níž se podílejí žáci a pedagogové všech oborů vyučovaných na dané škole. Mezi konkrétní výstupy patří např. scénické útvary, v nichž účinkují žáci hudebních předmětů, literárně-dramatického a tanečního oboru, s využitím podílu oboru výtvarného, dále moderované vernisáže výtvarných prací s hudebním programem, v některých školách spolupráce na vlastivědných pořadech muzeí nebo folklórních festivalech.

Pozitivním jevem je, že zejména ZUŠ v regionech často spolupracují s jinými uměleckými tělesy, případně využívají i nabídek programů podporujících mimořádně nadané žáky a vítěze ústředních kol soutěží ZUŠ ze strany velkých uměleckých institucí (např. Česká filharmonie, Český rozhlas, Orchester hl. města Prahy FOK). Tyto aktivity byly však ve školním roce 2019/2020 výrazně omezeny z důvodu restriktivních hygienických opatření. Také pravidelná akce ZUŠ OPEN představující veřejnosti výsledky práce v ZUŠ byla v tomto školním roce organizována mj. formou jednorázových akcí, nahrávek a videoprezentací.

7.4 Závěry a doporučení pro základní umělecké vzdělávání

Pozitivní zjištění

- Základní umělecké vzdělávání je dlouhodobě stabilizovaným segmentem vzdělávacího systému. Trvale vykazuje pozitivní výsledky, uznávané i v mezinárodním měřítku.
- Pro většinu ZUŠ je příznačná vysoká úroveň motivace žáků k dosahování vynikajících výsledků, případně jejich prezentace v soutěžích a v rámci kulturního života v místech působení daných škol.
- Výraznou podporou v oblasti zvyšování kvality výuky v oblasti uměleckého vzdělávání je spolupráce s absolventy jednotlivých ZUŠ a také s vnějšími partnery, včetně profesionálních umělců špičkové úrovně.
- Pozitivní výsledky na mnoha ZUŠ vykazují společné mezioborové projekty, na nichž se podílejí žáci a pedagogové více oborů i věkových stupňů, objevují se zajímavé autorské projekty.
- Výrazné zlepšení materiálních a prostorových podmínek formou adaptací, rekonstrukcí a modernizací přineslo v některých školách prokazatelné zvýšení kvality výuky.
- Účinnou a všestrannou podporu základním uměleckým školám poskytuje AZUŠ, což se projevilo i v průběhu atypického školního roku 2019/2020 výraznou metodickou a organizační pomocí.
- Školy se snaží rozšiřovat svou vzdělávací nabídku o zatím nerealizované obory nebo rozšiřují již vyučované obory, reagují tak na aktuální poptávku.
- Období distančního vzdělávání školy výrazným způsobem posunulo ve využívání a ovládání prostředků ICT, zlepšilo orientaci učitelů na sociálních sítích a ve výběru nabízených zdrojů.
- Základním uměleckým školám se zpravidla více než jiným typům škol a školských zařízení daří spolupráce s vnějšími subjekty, zřizovateli a orgány samosprávy.
- Školy postupně přecházejí na elektronické vedení školní i třídní dokumentace (školní matrika, třídní knihy, žákovské knížky) a větší využívání informačních technologií pedagogy ve výuce. V období distanční výuky se výrazně zvýšilo využívání prostředků ICT, zlepšila se orientace učitelů v nabízených zdrojích pro distanční vzdělávání.
- Řada škol organizuje vlastní soutěže a výstavy, k účasti na nich a ke spolupráci zve zpravidla další ZUŠ v regionu – tato činnost byla výrazně omezena uzavřením škol v březnu 2020 a přechodem na distanční způsoby výuky.